

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24-12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 30

Gorica - 24. julija 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Važen politični dogodek

Razkol med enotno slovensko listo ob priliki volitve nabrežinskega župana ni tako malenkosten, kakor bi se komu morda na prvi pogled zdelo.

V bistvu je šlo v Nabrežini za dve osebi: ali Terčon, ali dr. Škerk? V kolikor smo poučeni je Terčon član S.D.Z. v Trstu, dr. Škerk pa eden izmed neodvisnih Slovencev dr. Tončičeve skupine. Večino v občinskem svetu ima lista slovenske narodne skupnosti, katero so tvorile štiri skupine: S.D.Z., S.K.S.Z., neodvisni Slovenci in OF.

Nobeden izmed obeh kompetentov za županski stolček ne pripada SKSZ, Terčon je slovenski demokrat, dr. Škerk slov. neodvisnež.

Listo slovenske skupnosti za tržaško okolico smo zavedni katoličani sprejeli s težkim srcem, toda sprejeli smo jo vendarle kot nujno kombinacijo političnih razmer na Tržaškem v tem kritičnem trenutku.

Če prav presojava številno moč posameznih skupin bi v normalnih razmerah ne prišel v poštev za župana niti neodvisen Slovenec, niti član SKSZ, ker sta obe ti dve skupini v veliki manjšini napram SDZ in OF.

In kaj se je zgodilo? Občinski svetniki, ki se štejejo za pristaše SDZ volijo Terčona, vsi ostali s titovci na čelu pa dr. Škerka.

Zakaj ta čudna kombinacija?

Za daleč od bojišča stoječega človeka je volitev Terčona od lastnih tovarišev zelo razumljiva poteza, manj razumljiva pa je gorečnost titovcev za dr. Škerka, ki ni njihov privrženec. Ta gorečnost postaja še manj razumljiva, če se ozremo na titovsko časopisje tukaj in onstran meje, ki besno lomi kopja za dr. Škerka. Za Škerka se izjavlja tudi SKSZ.

Mislimo, da ne gre samo za osebnosti.

Zaključno dejstvo je pa danes to: Ker je hotel postati Terčon nabrežinski župan, se je naslonil na kominformiste, kakor se je že pred njim iz istega vzroka naslonil dr. Škerk na titovske komuniste.

Zato danes hvali Terčona »Delo«, dr. Škerka pa vse titovsko časopisje.

In zdaj smo v žarišču celega vprašanja!

Za nas zavedne slovenske katolike so polnokrvni komunisti ti in oni. Ena nabrežinska skupina se je naslonila na titovske komuniste, druga na toglatovske komuniste.

Bojimo se, da je tu novo usodno križpotje tržaške slovenske politike za bodočnost, ki bo jasno pokazala, katera povezava je trajnejša in ima globlje korenine.

Za nas pa potrjuje to žalostno dejstvo eno samo resnico, ki jo oznanjamo od početka in jo bomo oznanjevali do konca, četudi nam bodo nasprotovali:

Ne veži se s komunistom v nobenem slučaju, ker ti to prepovedujejo vera, cerkev, pamet, izkušnja in narodna zavest!

Ne razlikuj med komunisti prav nič, lisica ostane lisica, četudi zamenja brlog!

Čutimo tudi dolžnost izjaviti, da je z našo današnjo programatično izjavo za nas zadeva končana. Odgovarjali ne bomo nikomur več!

Avstrija in Jugoslavija

Že v dveh političnih pregledih smo svojim čitateljem poročali o važnih dogodkih na Balkanu, ki imajo svoje središče v Jugoslaviji. Najprej je šlo za zelo važen obisk avstrijskega zunanjega ministra dr. Gruberja v Beogradu in na Brionih, nato pa za pogajanje generalnih štabov Jugoslavije, Grčije in Turčije, ki naj zgradijo osnove skupne obrambe južnovzhodne Evrope. Gruberjev obisk je že rodil sadove za slovensko narodno manjšino na Koroškem, zlasti na kulturnem polju. Celovsko gledališče se je odprlo Prešernovemu, Zupančičevemu in Cankarjevemu jeziku in slovenske zahteve na šolskem polju so se tudi izpolnile. Koalicijska dunajska vlada, ki jo sestavljajo krščanski socialisti in socialni demokrati, je spoznala, da morejo in morajo

biti med poštenimi ljudmi narodne manjšine most, ki povezujejo dva ali več narodov odnosno držav v prijateljstvu in v zares krščanskih odnosih.

Prijateljstvo balkanskih narodov se je pokazalo pa v tem, da je Jugoslavijo obiskala mnogoštevilna grška parlamentarna delegacija, ki so jo spremljali tudi mnogi časnikarji. Grški poslanci so se mudili s časnikarji v Jugoslaviji kar celih 14 dni. Prevozili in deloma prehodili so jo od juga do severa ter od vzhoda do zahoda. Obiskali so naravno tudi Slovenijo, posebno Ljubljano, Bled in Postojno. Obiski takih poslanskih delegacij so ogromnega političnega pomena, ker se po njih ustvarjajo trajne osebne prijateljske zveze med enimi in drugimi poslanci.

Obisk Amerikancev v Jugoslaviji

Predsednik jugoslovanske vlade maršal Tito je 13. julija sprejel na Brdu pri Kranju podtajnika ameriškega obrambnega ministrstva Franka Nasha. V njegovem spremstvu so bili tudi ameriški veleposlanik Georg Allen ter načelnik ameriške vojaške misije v Beogradu general Harmony in ameriški generala iz Washingtona Eddelman in Olmstead, ki sta se nahajala v Jugoslaviji že več dni. General Eddelman, ki nam je že znan, ker je bil svoj čas komandant ameriških vojaških sil v Trstu in general Olmstead sta po nalogu svoje vlade obiskala vse važne vojaške centre v Jugoslaviji; pri tem pregledu ju je spremljal general Harmony, ki nadzoruje v jugoslaviji izvrševanje vojaškega dogovora, ki sta ga sklenili lanske leto Jugoslavija in Amerika. Rezultat tega važnega sestanka na Brdu je bil tale, da bo odslej Jugoslavija dobivala iz Amerike še

več orožja kot doslej in kar je še bolj važno, da bo dobivala letala na reakeijski pogon, težko artilerijo in tanke, nasplošno vse moderno težko orožje. General Harmony je povedal jugoslovanskemu tisku 19. julija o tem sestanku tole uradno izjavo: »General Olmstead in Eddelman sta bila povabljeni v Jugoslavijo ob priliki pogajanj v Washingtonu z jugoslovanskimi častniki 1951 leta, pred začetkom odposiljanja orožja v Jugoslavijo. Imenovana generala sta pregledala vojaške naprave v okolici Beograda, Sarajeva, Splita, Zagreba; udeležila sta se tudi vojaških vaj v okolici Ljubljane in pregledala tu tudi neko tovarno orožja. Ob koncu svojih pregledov sta imela generala razgovor z generalom Dapčevićem in v nedeljo sta bila skupno z veleposlanikom Allenom in podtajnikom obrambnega ministrstva Nashom gosta na večerji pri maršalu Titu.

Italija in Balkan

Grčija, Jugoslavija in Turčija so praktično že osnovala balkansko trozvezo. V ta trikot se je praktično vključila tudi Avstrija. Naravno je, da je nastanek balkanske trozveze velik Memento v prvi vrsti za Italijo. Prav tako in morda še bolj je v Italiji vzbudil nujno največjo pozornost uradni sestanek Amerikanca z maršalom Titom na Brdu. Saj se samo po sebi postavlja vprašanje, ali naj se in kako naj se v obrambni sistem balkanske trozveze vključi tudi Italija. Toda morebitna politična in vojaška vključitev Italije v ta obrambni sistem predpostavlja normalizacijo odnosov med Italijo in Jugoslavijo in ta zopet dokončno rešitev tržaškega vprašanja. Ko se je svoj čas govorilo o možnosti ustvaritve obrambne osi, ki naj bi povezala Rim z Ankaro

preko Beograda in Aten, je De Gasperi, kakor poročajo »Basler Nachrichten«, izjavil, da mora teči ta os v prvi vrsti preko Trsta. De Gasperijeva izjava je načelno popolnoma pravilna toda prav tako je točno, da se njegovo pojmovanje o vlogi Trsta v tej obrambni osi do cela razlikuje od pojmovanja nove balkanske trozveze in vseh zapadnih držav, ki so zainteresirane na tržaškem vprašanju. De Gasperijevo načelo se mora praktično pravilno izvršiti le na mednarodni način in ne na osnovi ozkih in preozkih zgolj italijanskih vidikov. Imenovanje Diega De Castra za političnega svetovalca in dr. Vitellija, bivšega prefekta v Genovi, za ravnatelja civilnih zadev v coni A je pa iz mednarodnih vidikov zgrešen politični čin.

Verska svoboda v FLRJ

Se nekaj misli iz članka, ki ga je prinesla junjska številka katoliške revije »Civiltà cattolica« o verski svobodi v Jugoslaviji.

»Mi smo se ločili od Moskve, in zakaj se vi ne ločite od Rima?« Vse komunistične vlade skušajo prisiliti duhovnike, da bi jih podpirali pri njihovem političnem in

socialnem delu in isto se dogaja tudi v Jugoslaviji. Radi bi videli, da bi duhovniki čisto mirno gledali, kako širijo svoje komunistične ideje.

Če so pod prejšnjo Jugoslavijo duhovniki pokazali simpatijo do vlade, jih komunisti sedaj silovito napadajo, da so sodelali politiko. Po drugi strani pa zahtevajo, da

bi odkrito podpirali komunistično vlado. Torej, če gre politično delo v korist drugim — je nemoralno, postane pa moralna dolžnost, kadar gre za komunistični režim. Tito sam tega ne prikriva. V nekem govoru 11. maja je rekel takole:

»Želim opozoriti naše katoliške duhovnike, med katerimi mnogi ne vidijo drugega kakor Rim... Za nas so vsi tisti — naj imajo kakršnokoli mesto v cerkveni službi — ki ne zagovarjajo interesov našega ljudstva in niso sklenjeni z nami, agenti

tuje politike, ki jim ne moremo dovoliti njihovega početja. Tovariši in tovarišice, veste, da Kominform želi, da bi zraslo število njegovih agentov v naši hiši, toda mi jih zapiramo; na isti način tudi ne bomo dovolili delovanja rimskih kominformistov (duhovnikov; op. prev.).

In v decembru leta 1949 je rekel Tito skupini slovenskih duhovnikov: »Mi smo se odtrgali od Moskve, zakaj se tudi vi ne ločite od Rima?«

Cerkev in lastne šole

Ker niso mogli ne z vabami in ne z grožnjami ukloniti duhovnikov, skušajo od njih oddaljiti mladino, da Cerkev ne bi dobila naraščaja. Ko so v preteklem poletju nekateri dijaki hoteli vstopiti v bogoslovje, so jih hitro odvrgli od njihove namere s tem, da so jih zaprli.

Maršal pravi, da ima Cerkev lastne šole za vzgojo duhovnikov, ni pa povedal, da so zaprli vsaj 8 semenišč in da so tudi preostala delno zasedena: v zagrebškem je Rdeči križ, v ljubljanskem so številne

družine in v splitskem je sedež vojaške klinike...

Preostala semenišča se morajo boriti z velikimi gospodarskimi težavami. Z agrarno reformo so Cerkev odvzeli premoženje, a po drugi strani so prepovedali zbirati prostovoljne darove od ljudi.

Proti semeniščem se ponavljajo vedno napadi, da so leglo reakcije in zahtevajo »napredno« (to je komunistično) vzgojo za bogoslovce.

Poloma so krivi duhovniki

Večina duhovnikov živi v pomanjkanju. Ni res, da dobijo vsi državno podporo, kakor je trdil Tito v pismu ameriškememu časnikarju Drew Pearsonu dne 1. dec. 1951. Podpora dobijo samo duhovniki, ki kažejo simpatijo do komunističnega režima.

Toda revščine se duhovniki ne bojijo. Hujeje so neprestane laži po časopisih. Podtikajo jim nemoralna dejanja. Krivi so vseh nesreč, ki zadevajo ljudstvo.

Režim se je prenelil v svojih gospodarskih načrtih pri graditvi tovarn, pri spravljaju ljudi v kolhoze. Stvar se ni obnesla. Kriv seveda ne more biti režim, ki je obljubljal raj na zemlji in tudi ne ljud-

stvo, ki navdušeno gradi — kakor pravijo — socialistično ureditev. Vsega so krivi ostanki reakcije in v prvi vrsti duhovniki. Nihče ne more niti migniti proti državnim načrtom, in vendar, če načrti ne uspejo, so krivi duhovniki. Oni nasprotujejo zboljšanju položaja delovnega ljudstva, oni so zavezniki sovražnikov države, oni šuntajo kmete proti zadrugam. Ljudi nagovarjajo, naj ne plačajo davkov. Če govorijo, se njihove besede napačno razlagajo; če molčijo, pripravljajo tajno zaroto. Vsega so oni krivi; proti njim lahko vsakdo govori in dela, saj se ne morejo in ne smejo braniti.

Pridige — nevarne

Duhovnik ne sme svobodno izvrševati svojega poklica. Mnogim župnikom so prepričali da niso mogli prevzeti službe v svojih župnijah. Letos 7. januarja je bil sodni proces proti ljubljanskemu škofu Vovku, ker je dal prodati nekaj od 10.000 katekizmov, ki jih je sveta stolica darovala. Katekizmi so bili zaplenjeni vključ uvoznemu dovoljenju, ki ga je izdalo trgovinsko ministrstvo centralne vlade. Istočasno je bil sojen tudi škofijski kancelar msgr. Franc Mervec, ki je bil že tri mesece zaprt, ker je prodajal rožne vence in svete podobe. Oba sta bila obsojena na globo 50.000 din.

Duhovnik niti v cerkvi pri pridigah ni svoboden. Vedno ima med poslušalci tudi plačane špijone, ki poročajo vsako besedo naprej. Če opozori vernike, da samo civilna poroka nič ne velja pred Bogom, ga obtožijo, da zaničuje državne postavbe. Če opozori starše, naj pošiljajo otroke h krščanskemu nauku, ga obdolžijo, da izvaja

krivičen pritisk. Če pridiga o smrti in peklju, hoče prestrašiti ljudstvo in ga tako oddaljiti od komunističnega režima.

26. novembra preteklega leta je škof Vovk poslal duhovnikom okrožnico glede krščanskega nauka. Vzodbuja duhovnike, naj se poučuje nauk v cerkvi in po družinah, ker je pregnan iz šol. Zaradi te okrožnice je policija zaslišala nešteto duhovnikov in nekatere obsodila na visoke denarne kazni.

Letos v aprilu je zopet škof Vovk poslal okrožnico, v kateri pravi, da morajo biti ljudje pripravljeni tudi na junaške žrtve za svojo vero. To je moral povedati ob priliki, ko so odpustili iz šol mnogo dijakov, ker hodijo v cerkev; prav tako je oblast odpustila iz verskih razlogov mnogo uradnikov, učiteljev in delavcev. Niti z eno besedo ni omenil režima. In vendar so vsi listi silovito napadli škofa, češ, da hoče podreti socialistični red v državi, da je reakcionar, hlapec Vatikana itd.

Versko preganjanje

V Sloveniji je zelo omejeno zvonjenje. Ponekod je dovoljeno zvoniti pet minut, drugod samo tri. Kot razlog za to omejitev navajajo nervoznost ljudi, ki posvečajo vse moči za zgraditev socializma. V nekaterih krajih so zaradi slinovke in parkljevke zaprli cerkve, a istočasno so ostale odprte kinodvorane. Na Tolminskem so bili mnogi duhovniki kaznovani, ker so dovolili zvoniti k maši in so s tem ovirali delo pri odstranjevanju snežnih zametov. Nič ni pomagalo, da so bili duhovniki prvi pri reševanju.

Na duhovnike se dogajajo pogosti napadi. Na Bizeljskem so 7. oktobra 1951 pobalini napadli 60-letnega župnika. 21. septembra je bil ubit 76-letni župnik Valentin Oblak na Preski. Kakšen napad so vprizorili na škofa Vovka 20. januarja letošnjega leta, je dovolj znano. »Zasledilica so samo enega krivca in ga poveljevali kot junaka. Obsojen je bil samo na 10 dni zapor in še to pogojno.

Vsemogočna OZNA, ki pri vsakem tudi samo dozdevnem dejanju proti državi, takoj najde krivca, ostaja pri napadih na duhovnike čisto brez moči.

Neredko se dogaja, da policija preizkuje po župniščih, kdo je dal krstiti svoje otroke, ali kdo se je tudi cerkvenim poročil, kdo se udeležuje cerkvenega petja. List »Borba« 4. avgusta 1951 sam navaja, da so bili nekateri delavci odpušteni, ker so dali krstiti svoje otroke.

Silovita je komunistična propaganda med vojaki. Vedno so na vrsti politične ure, kjer hočejo očrniti vse, kar je svete. Med vojaki širijo geslo: »Vojak ne hodi v cerkev!«

»Gospodarji naravnih znanosti bi se iz zgodovine lahko naučili, da preganjanje Cerkve nemorejo uničiti — uničila pa so doslej še vse preganjalce.



Osma nedelja po binkošti

Iz svetega evangelija po Luku
(16. 1-9)

Tisti čas je povedal Jezus svojim učencem to priliko: »Bi je bogatin, ki je imel oskrbnika, in tega so mu pokazali, da mu imetje zapravlja. Poklical ga je ter mu rekel: 'Kaj to slišim o tebi? Daj odgovor o svojem oskrbovanju, zakaj doslej ne boš mogel biti več oskrbnik.' Oskrbnik pa je rekel sam pri sebi: 'Kaj naj storim, ker mi moj gospod jemlje oskrbnitvo? Kopati ne morem, beračiti me je sram. Vem, kaj bom storil, da me sprejmejo v svoje hiše, ko bom od oskrbnitve odstavljen.' In poklical je dolžnike svojega gospoda, vsakega posebej, in dejal prveemu: 'Koliko si dolžan mojemu gospodu?' — 'Sto mer o'lja', je rekel ta. On pa mu je dejal: 'Vzemi svoje pismo, brž sedi in zapiši: petdeset.' — Nato je rekel drugemu: 'Koliko si pa ti dolžan?' Ta je rekel: 'Sto mer žita.' Pravi mu: 'Vzemi svoje pismo in zapiši: osemdeset.' — In gospod je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je razumel ravnanje. Zakaj otroci tega sveta so nasproti svojemu rodu razumnejši kakor otroci luči. In jaz vam pravim: Pridobite se prijateljev s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.«

SMO OSKRBNIKI

Zgodba o oskrbniku je to, katerega premoženje ni bilo njegovo, na katerem je delal, marveč mu je bilo dano iz zaupanja, da bi svojemu gospodu vestno gospodaril in mu dajal o vsem natančen račun.

V tem oskrbniku moramo videti nas same — nismo lastniki ničesar in smo oskrbniki vsega, kar imamo in bomo za vse dajali odgovor Bogu. Pred ljudmi in pred zakonom smo lastniki posestva, tovarne, premoženja, našega bogastva in revščine, toda pred Bogom nismo lastniki. On edini je Gospodar vsega, vse je le dar njegove dobrote.

Nekega dne bomo klicani na obračun o vsem, na natančen obračun. »Daj račun svojega oskrbovanja!« »Nihče se ne bo mogel odtegniti temu klicu pravičnosti, kakor se mora danes odtegniti klicu usmiljenja! Ta dan je lahko nenadoma, ko nimaš niti računov v redu. Zato imej vedno vse natančno zapisano in v najlepšem redu v oskrbovanju! Odgovor bomo dajali Gospodarju, katerega ni mogoče varati, ki bo neizprosno v izterjatvah od svojih oskrbnikov. Pravičnost pa bo zahtevala kaznovanje nezvestih in krivičnih! Bogu bo treba dati odgovora tudi za misli, želje, za dejanja, katerih ni nihče videl!

Oskrbnik je bil zatožen, da je zapravljaj gospodarjevo premoženje. Ta obsodba ni bila krivična, ker jo je s svojim ravnanjem potrdil: nepravičnosti, ki jih je pred odstavitvijo napravil na škodo svojega gospodarja, ga obsojajo še bolj in pričajo o resnični nezvestosti in nevrednosti zaupanja!

Koliko darov smo prejeli od Boga! Naravnih in nadnaravnih darov. In koliko duš te darove zapravlja, saj niso nič drugega, kakor kup razvalin. Veliko izpraševanje vesti moramo danes narediti, kako smo delali z našo dušo, našim telesom, našimi zmognostmi razuma in duha, kako uporabljali čas? Če bo Gospod sodil onega, ki njegovih darov ni s pridom uporabljal v svoje dobro, kaj bo šele storil z onim, ki jih je zapravil?!

Bogastvo imenuje Gospod v evangeliju »krivični mamona«, a ne zato, kakor bi bilo bogastvo nekaj slabega samo po sebi. Tudi bogastvo je dar božji. *Hudobija bogastva* je v tem, da je večina nagromadenega bogastva zbranega po zvijači, laži, krivih prisegah, in zato je *bogastvo resnično orodje krivičnosti*. Gorje

potem, če kdo postane suženj bogastva in denarja! Bogastvo je najboljši služabnik, pa najslabši gospodar, je dejal Pij XI. In po pravici: z bogastvom moremo veliko dobrega narediti, če se ga poslužujemo kot služabnika, je pa najslabši gospodar, če smo mi njegovi slugi! Zato ne želimo si velikega bogastva, ne zavračamo ga pa, ker nam more veliko pomagati. »Ne bogastva, ne revščine mi ne daj, Gospod, samo potrebnega za življenje mi ne odreči« (Preg 30,8).

Nikdar pa ne pozabimo: »Kar je odveč, dajte v miloščino« (prim Lk

Iz življenja Cerkve

Rim

Švicarski list »Orientierung« poroča, da sta bila v februarju dva posebna dvotedenska tečaja za specialiste protiverskega dela na Dunaju. Udeležba okrog 50 iz Italije, Nemčije, Francije, Španije, Belgije in Avstrije. Učitelji so bili komunisti, večina iz Vzhodne Nemčije. Zdi se, da je organizirala to šolo Kominform. Nekatere podrobnosti so se zvedele kljub temu, da je bilo vse hudo tajno. Najprej so pregledali trenutni položaj, ki ga po njih mnenju takole moremo opredeliti: Upiranje cerkve, tudi katoliške Cerkve, v državah ljudske demokracije pojema. V nekomunističnih državah pojema vpliv Cerkve na javno in moralno življenje. Boj proti komunizmu je po mnenju teh učencev vedno bolj razdeljen. Rim in bogati cerkveni knezi kakor tudi kapitalisti, ki se Cerkve poslužujejo kot sredstva proti ljudstvu, hočejo poostreitev boja proti komunizmu, dočim širše mase nižjega klera in vernikov odklanja boj proti komunizmu. Vse prizadevanje Cerkve, vpeljati reformno gibanje za poglobitev verskega življenja naj bi bilo po mnenju komunistov brezuspešno.

Za pobijanje vere pa so dali naslednja navodila: Poudarjati je treba razliko med hierarhijo in nižjim klerom ter revnim verniki; v šolanju partijcev in partijskih voditeljev ter funkcionarjev naj se poudarja vedno bolj, da sta komunizem in krščanska vera v principu nezdružljiva, a kljub temu naj se člani krščanske cerkve napeljuje k političnemu in gospodarskemu boju. Izključitev vere iz življenja komunistične partije pa ne sme imeti za posledico izključitev vernikov iz političnega boja komunistov. Izven partije naj ne bo direktnega boja proti veri; po možnosti naj se ta boj prepusti socialistom in liberalcem. Posebnega pomena je objavljanje najnovejših odkritij znanosti. Te naj bi dokazovale, da je vera nesmiselna in da so razne vere, posebno pa vera v Kristusa zastarele in preživele in jih je treba odpraviti s sveta z novimi odkritji in spoznanji znanosti. Posebno naj se podpira one kristjane in duhovne, ki podpirajo mirovne akcije komunistov. Predvsem pa naj se stremi za tem, da se razdvoji kler in pokaže razlike med cerkvami.

Berlin

Berlinski škof Weskamm je odprl prvo semenišče v vzhodni coni Nemčije v mestu Erfurtu. Komunisti so prepovedali semenišče v Berlinu, končno pa se je vzhodna nemška vlada vdala in dovolila otvoritev semenišča v Erfurtu.

Dunaj

Po zgledu Češkoslovaške, kjer je vlada ustanovila posebna semenišča, v katerih vzgaja svoje bodoče duhovnike, je sedaj začela podobno tudi madžarska vlada z ustanovitvijo klerikalnih vzgojnih zavodov, seveda pod strogo državno upravo, kjer se bi komunizmu naklonjeni mladeniči vzgajali za svojo bodočo dušnopastirsko nalogo. V nekdanjem škofijskem semenišču, danes pod državnim nadzorstvom, v Szegedu, naj bi bilo 56 takšnih kandidatov, v Keszmetu pa 48; ki so prve dni julija dovršili svoj študij in bodo kmalu razposlani po osirotelih župnijah.

Rim

Doslej so se še vedno ponesrečili vsi pozivski, spreobrniti mohamedance, saj nobena verska skupina ni tako sovražna katolicizmu kakor prav mohamedanci. Vendar v

11,41). To je zapoved, ne nasvet! Pa ne cepimo dlake na besedi: »kar je odveč«, izgovarjajoč se na tolike in takšne naše potrebe. Egoist, sebičnej, zaprt sam vase, nima nikdar ničesar odveč!

Uporabimo naše imetje za dobra dela, ki nas bodo spremljala kot najboljši prijatelji onstran groba v večnost in bodo naši zgovorniki pred gospodarjem, ko bomo dajali odgovor. »Da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča«. Kako velika je torej moč solza nesrečnikov in revežev, katere smo z ljubeznijo osušili in blažili!

Pri poslednji sodbi bo ljubezen, udejstvovana in izvrševana po delih krščanskega usmiljenja, javno poplačana. Svetniki iz bogatih rodbin, so vse svoje premoženje razdali in živeli v ubožnosti. Njih delež so večna bivališča. Tudi mi bomo prišli v »večna prebivališča«, če bomo storili po naših močeh isto!

Cerkvi upanje na spreobrnitev teh 372 milijonov mohamedancev ni minilo in prizadevanje izumrlo. Mladi egipčanski študent teologije, ki študira na papeški gregorijanski univerzi v Rimu snuje posebno misijonsko družbo, ki naj bi se posvetila izključno misijonskemu delu med muslimani. Ta študent Prosper Azouz je dobil precej pristašev za svoje načrte v Egiptu, Libanonu, francoski Afriki in Belgiji in ga podpira tudi Kongregacija za vzhodno Cerkev. Nova misijonska družba bo sestavljena iz duhovnikov in laikov. Slednji bodo služili kot bolniški strežniki, dočim bodo duhovniki v arabskem obredu vršili izrecno misijonsko službo.

Rim

Znani dirigent in komponist, mojster Lorenzo Perosi, ki vodi že mnogo let znan Cappella Sistina, zbor, ki poje ob največjih slovesnostih v vatikanski baziliki pod taktirko mojstra Lorenza Perosija, bo praznoval decembra 80 letnico svojega rojstva. Za priliko se pripravljajo velike slovesnosti v čast njemu z izvedbo nekaterih njegovih največjih kompozicij.

New York

Litvanski odbor je predložil preiskovalni komisiji Združenih narodov neovrgljive listine o uporabi prisilnega dela v Litvi po sovjetskih okupacijskih četah. Med listinami je ena označena kot izredno zapurna, to je okrožnica, ki predvideva popis vseh protisovjetskih elementov med litvanskim narodom. Ti so določeni, da bodo odpeljani v taborišča za prisilno delo. Okrožnica določa napravo posebnih kartotek z navedbo mišljenja o sumljivce, njihovega verskega prepričanja, njihovega moralnega in političnega zadržanja in njihovega nasprotovanja proti sedanjemu socialističnemu redu, ki ga uvaža komunistična vlada. Kot posebej nevarni so v okrožnici označeni tisti, ki bi jih lahko tuje države uporabile za vohunske namene proti sovjetskim koristim. Okrožnica poziva vpisati v črne liste tudi vse filateliste in esperantiste. Še posebej izčrpni pa morajo biti podatki o duhovnikih in redovnih osebah.

Fusan

Nedavno je neka sestra redovnica srečno pribežala iz komunističnega dela Severne Koreje in prispela v Fusan. Izjavila je, da v vsej Severni Koreji ni na svobodi nobeden duhovnik.

Rim

Tukajšnje časopisje obširno objavlja podatke o usodi milijonov ujetnikov različnih narodnosti, ki so padli v roke Rusov. Takih ujetnikov je bilo nad 10 milijonov. Nad polovico jih je ali mrtvih ali neznan kje deportiranih. Niti polovica se ni vrnila na svoje domove. Te številke jasno povedo, koliko je v ruskih očeh vredno človeško življenje.

Kakor je ugotovila preiskovalna komisija Združenih narodov je vseh oseb, ki so na prisilnem delu 12 milijonov. Od teh je 10 milijonov na prisilnem delu v Sovjetski zvezi, 1 milijon v njenih satelitskih državah in 1 milijon v komunistični Kitajski. Te strahotne številke so večje kot je celotno prebivalstvo Holandske. To je strašna masa nesrečnikov, ki je bila obsojena na to življenje bede in zmot po večini brez kakršnega koli postopka, zagovora ali obtožbe. In v še večji zasmeh njihove usode, imenujejo komunisti njihovo prisilno delo

PATER KOLBE

misijonar in mučenec ljubezni

(Povzeto po zadnji številki kat. misijonov)

Slišali smo že o tem možu, heroju krščanske ljubezni. Po vsem svetu se je razvedelo njegovo skrito junaštvo v smrti.

1. septembra 1939 so nemške divizije vdrle v Poljsko, njegovo domovino.

Že 19. septembra so se pojavili v Njepokalanow vojniki SS, kjer je živel tedaj p. Kolbe, frančiškan. Vse so morali zapustiti. 400 so jih, med njimi tudi p. Kolbeja, odpeljali v taborišče Auschwitz, znano pod imenom taborišče smrti.

Nekega dne je eden izmed internirancev zbežal. Poveljnik je zato, kot talec, določil deset oseb na smrt od lakote. Med določenimi za to grozno »kazeno« je bil tudi Frančišek Gajowniczek, oče številne družine. P. Kolbe se je ponudil, da umre na mesto njega.

Nagega so vrgli v podzemsko celico smrti. Tri tedne je lakota glodala njegove sile in na predvečer Marijinega vnebovzeta, 14. avgusta je omagal v smrt. Mučenec ljubezni.

Začel se je proces za beatifikacijo. Morda ne bo dolgo, pa bomo častili na oltarjih tega velikega Poljaka — velikega v ljubezni, zato velikega v vsem.

ČASNIKAR IN PODJETNIK ...

Maksimiljan Kolbe se je rodil 6. januarja 1894 v Pabianicah na Poljskem. Šestnajstleten je vstopil k frančiškonom. Studiral je v Rimu in postal duhovnik.

Leta 1917 je ustanovil družbo »Vojska Marije Brezmadežne«, katere namen je kratko izrazil: »Rešiti samega sebe za božjo čast in rešiti vse duše s pomočjo Brezmadežne«. Januarja 1922 je začel izdajati marijanski list: »Marijin vitez« v nakladi 20.000 izvodov, a čez tri leta že v 75.000 izvodih. Isto leto je ustanovil mesto Brezmadežne Njepokalanow (40 km vstran od Varšave). Ustanovil je veliko tiskarno z najmodernejšimi stroji in oddelki: čevljarstvo, pekarsko, krojaško in mizarstvo. Delavnice, garaže in celo požarno brambo. Vse to je upravljalo nad tisoč delavcev — redovnikov.

Na predvečer druge svetovne vojne je imel v načrtu zgraditev letališča. Postavil je radiooddajno postajo in bil v zvezi s priznanimi filmskimi igralci z namenom, da bi pripravil katoliške filme.

Gorečnost za rešitev duš ga je vodila pri tem velikopoteznem delu in ga navedla, da je razumel duha časa in se posluževal v ta namen najmodernejših iznajdb.

Ko je bilo njegovo delo v največjem razmahu, je prišlo nekaj nepričakovanega.

MISIJONAR NA JAPONSKEM

Nekega dne se je v vlaku srečal z nekaterimi japonskimi dijaki, ki so študirali v Evropi. Pogovarjal se je z njimi in jim ponudil svetinjice Brezmadežne. Sprejeli so jih, a sami so mu pondili male Budove kipce in druge verske drobnarije. Spoznal je njihovo versko zavednost in zbudila se mu je misel, ki je postala sklep: Grem na Japonsko.

Potrkal je na vrata svojega predstojnika: »Oče, rad bi šel na Japonsko in bi tam ustanovil Mesto Brezmadežne.«

»Imate denar?«

»Ne, oče!«

»Znate japonsko?«

»Tudi ne!«

»Morete računati s prijatelji, s podporami?«

»Ne, vendar jih bom našel s pomočjo Brezmadežne. Na vas je, da odločite, na meni, da ubogam.«

Predstojnik mu je dovolil. S 4 sobratmi se je odpeljal iz Marseja in se izkrcal 24. aprila 1930 v Nagasakiju na Japonskem.

Prva pot ga je vodila k škofu v Nagasakiju msgr. Hayasaka. Razložil mu je svoje apostolske načrte. Ko je škof slišal o listu, se je pomilovalno nasmehnil. Brez

»politično prevzgojoe! Potem ko SIS podrobno analizira gornje podatke zaključijo takole: »To so dokazi, ki najbolj ponižujejo zločin kar jih pozna svetovna zgodovina storjen proti človeštvu.«

Dunaj

Deportacije poljskega prebivalstva, iz biv. poljskih krajev, ki so pripadli Rusiji, se nadaljujejo. Iz mesta Lvova je prišla vest, da bodo vse poljske družine z enim ali več otroki v starosti od 17 do 18 let v kratkem deportirane v notranjost Sovjetske zveze. Številne poljske družine pa so že odpeljali v neznan smer.

S tem hočejo uničiti zadnje sledove in naroden in verski značaj teh starih poljskih provinc.

denarja začeti z listom je brezupno... Ko je zvedel iz pogovora, da je pater doktor v filozofiji in teologiji, ga je naprosil, naj bi poučeval v semenišču.

»Z velikim veseljem, a drznem si dodati en pogoj: dovolite mi izdajati list,« pravi p. Kolbe.

Škof je začuden motril odločnega in pogumnega misijonarja.

»Dobro. Dovolj. A ne zanašajte se name! Glejte sami, kako in kaj!«

Mesec po svojem izkrcanju na Japonskem je že brzojavil na Poljsko: »Danes smo razposlali prvo številko lista. Imam tiskarno. Naj živi Brezmadežna!«

Sodelavec pri listu je bilo vedno več, celo protestantje. Prve članke, ki jih je napisal sam v latinščini in italijanščini, mu je prevedel neki Japonec, ki je nekoliko prej postal katoličan.

Misijonarji so živeli v baraki, ki ji je deloma manjkalo strehe. »To noč je snežilo na naše glave. Pokrili smo se, kakor smo mogli. Zjutraj je bila spalnica bela.« Tako je pisal domov.

Kuhali so na prostem. Japonske kuhinje njegov bolni želodec ni prenesel, vkljub velikemu zatajevanju. Večkrat ga je napadla mrzlica. Prebil je noči brez spanja, oči je imel stalno vnete, a vkljub temu je bil poln ognja in delavnosti.

List je živel in se razvijal. V začetku je imel 10.000 odjemalcev. Njegovi propagandisti so se razpršili povsod. Ponujali so po cestah list zastoj, le v zameno za — vizitko. Na zbrane naslove so potem pošiljali propagandne brošure. Brezmadežna je romala po Japonski od hiše do hiše.

V MOSKVI

A Japonska je bila zanj premajhna. Pregoreče srce je imel in preveliko ljubezen do Brezmadežne.

Obšel je ves azijski svet. Prodril je v Sibirijo in celo v Moskvo. Tam je ostal dalj časa. Povedal je velike preroške besede: »Videli boste nekega dne kip Brezmadežne sredi Moskve, na vrhu Kremlja. Toda preden se bo to zgodilo, bomo morali iti skozi preizkušnjo krvi.«

Ko se je vrnil na Japonsko, je kupil v okolici Nagasakija zemljo, na kateri je sezidal prostore za svoj misijon. Naselbino je imenoval: Vrt Brezmadežne. Obširen teren je ležal zelo neugodno: na strmem pobočju visoke gore. Vsi so mu odsvetovali in kritizirali njegovo izbiro. On sam pa je z nasmeškom na ustih vztrajal. Morda je bila posebna božja Previdnost, da je vztrajal: atomska bomba je porušila Nagasaki, a Vrt Brezmadežne, ki ga je varovala gora, je ostal nedotaknjen; razbilo se je le steklo na oknih, a nihče ni trpel škode.

V novem domu je Marijina revija doživela velik razmah; dosegla je naklado, ki so jo imeli le veliki dnevniki. Vsi so govorili o čudežni pomoči Brezmadežne.

V INDIJI

Neumorni misijonar je po dveh letih bivanja na Japonskem odšel v Indijo. Mrzlica ga je nenehno napadala in mu črpala dragocene telesne moči, njegov duh pa je bil vedno silnejši v misijonskih podvigih.

V Indiji je prodril do mesta Ernakulam, kjer je sedež katoliškega škofa. Sprejem je bil hladen in mu je dal malo upanja, da bi mogel zasejati seme svojega dela. P. Kolbe moli in se priporoča sv. Tereziji Deteta Jezusa. Spomni jo na svojo ljubo iz Rima: »Vsak dan bom molil, da bi te proglasili za svetnico, ti pa bodi zavetnica vseh mojih del.«

Na hodniku pred škofovo sobo je stal njen kip. Pred njim p. Kolbe: »Sestrica, prišla je ura. Spomni se najine pogodbe.« — »Ob teh besedah« — piše sam — »je padla roza pred moje noge. Tiho se je bila utrgala iz šopka, ki je bil postavljen pred njen kip. Takoj sem si mislil: videli bomo, kaj pomeni ta cvetka!«

Sv. Terezija je spoznala svojo obljubo: dosegel je, kar je želel.

Iz Indije se je vrnil nazaj v Vrt Brezmadežne na Japonskem in sezidal novo cerkev. Spreobrnitev in tudi poklici so se množili.

Toda zdravje je pešalo vedno bolj, tako da so se bali za življenje dragega apostola. Treba je bilo spremeniti podnebje. Leta 1936 se je moral vrniti domov na Poljsko.

Doma je postal gvardian svojega »mesta« Njepokalanow. Še tri leta je mogel delati, nato pa je prišel dan, ko so ga odvedli. Želel je postati mučenec v misijonih, pa je postal mučenec ljubezni.

Kako močan in sodoben zgled dela za kraljestvo božje na zemlji!

Dr. I. L.

Skupno tržaško romanje v Padovo - Benetke v ned. 31. avgusta

Prišle so počitnice in z njimi naša stara navada: romanje v svete kraje. Do leta 1950 smo prirejali na Tržaškem navadno posamezna ločena romanja, sedaj pa se odpravljamo že tretje leto na skupno božjo pot. Tako v Rimu kakor lansko leto na Barbani in letos v Lurdu se je videlo, da je mogoče pripraviti veliko skupno romanje, ki je veliko večjega pomena. Čeprav so pri velikem romanju lahko tudi težave ali vsaj nevarnosti, vendar vemo, da si prav mnogi želijo iti na skupno romanje. V zadnjem času so nas mnogi vpraševali, kam pojdemo letos na skupno božjo pot. To je znamenje, da bo tudi letos velika udeležba, čeprav je pot daljša in tako vožnja bolj draga kakor lansko leto.

Po tem uvodnem pojasnilu vabimo vsi tržaški duhovniki svoje vernike, dvignimo se na veselo skupno božjo pot in obiščimo v velikem številu veličastne bazilike v starodavnih mestih v Padovi in Benetkah! V Padovi bomo počastili sv. Antona, v Benetkah pa sv. apostola in evangelista Marka. O obeh bazilikah so staroslavne in zelo častite podoče in oltarji Matere božje, ki se ji želimo na našem skupnem romanju še posebno priporočiti. Vabimo na božjo pot vse naše zveste vernike, vso našo Bogo in domovini vdano mladino, vabimo naše cerkvene zbornice in s posebno pozornostjo se obračamo do naše inteligence. Med preprostim slovenskim ljudstvom ima vedno lepo mesto slovenski katoliški inteligent!

Spored in pogoji romanja so sledeči:

1. Odpotujemo s tržaške postaje s posebnim vlakom v nedeljo 31. avgusta ob šestih zjutraj. Do vlaka in zvečer do doma naj si vsaka vas ali več vaš skupaj poskrbijo za prevoz.

2. Okrog desetih bo v Padovi na grobu sv. Antona sv. maša z ljudskim petjem in govorom. Ob dveh popoldne se odpeljemo v vlakom v Benetke, kjer bo ob štirih v pozlačeni baziliki sv. Marka popoldanska pobožnost s petimi litanijami. Ob sedmih se odpeljemo iz Benetk in ob enajstih smo v Trstu.

3. Nekateri se bojite, kako bo s prevozom po Benetkah. Bodite vsi brez skrbi! Benetke niso Gradišč-Barbana, kjer smo morali radi prevoza veliko čakati. Po beneških vodnih ulicah vozijo veliki parobrodi, ki naložijo po 300 potnikov. Sicer pa vso skrb prepustite svojim duhovnikom, ki smo doslej vsako malo ali veliko skupno romanje izpeljali v splošnem zadovoljstvu. Tudi letos bo vodstvo romanja storilo vse, da bo ta naša tretja velika skupna božja pot lepa, Bogu v čast in vsem nam v korist!

4. Pogoji za romanje so: vožnja z vlakom je za vse: 1.000 lir (tisoč lir); za šolarje ni nobenega popusta. Prijavite se takoj pri svojem duhovniku. Ko se prijavite, oddaj denar za vožnjo in svoj točni naslov. Vsa potnik dobi takoj vozni listek. Prodani potni listki se ne vračajo.

5. V Trstu se prijavite vsi v trgovini Fortunato. (ulica Paganini št. 2). S tem se olajša delo posamez-

nim mestnim duhovnikom in odbor. Posameznik lahko prijavi več oseb. V tem oziru si radi med seboj pomagajte. Vsi romarji z dežele se prijavite pri svojih domačih duhovnikih. V Trstu pri Fortunatu izključno samo Tržani!

6. Kdor ima jugoslovansko državljanstvo, naj ob prijavi odda vse svoje osebne podatke.

7. Čas za prijavo je izključno samo do 15. avgusta! Odločite se takoj, prijavite se takoj!

Jugoslovanski sindikati in Mednarodna zveza svob. sindikatov

Mednarodna zveza svobodnih sindikatov je na svojem zborovanju v Berlinu ponovno razpravljala o jugoslovanskih sindikatih. Sklenila je, da jugoslovanska delavska zveza ne more biti sprejeta v Mednarodno zvezo svobodnih sindikatov. Ugledni ameriški dnevnik »New York Times« soji, da je to značilen ukrep, ker izraža jasno razliko med vojaško pomočjo, ki jo dobiva Jugoslavija za odpor proti moskovski nadoblasti in pa med sprejemom Titove totalitarne sindikalne delavske organizacije v družino svobodnih in demokratičnih delavskih organizacij.

ŽIVLJENJE RIBIČEV POD KOMUNIZMOM

Kim Yung Čun, severnokor. ribič pripoveduje o svojem življenju pod komunističnim režimom, ki ga je bil deležen skozi pet let, in pravi, da je »svoboda od komunizma najslabša na svetu«.

Kim se z žalostjo spominja, da je bila dolgo pričakovana svoboda njegove domovine po drugi svetovni vojni zelo kratkotrajna. V januarju leta 1946 so začele komunistične oblasti zaplenjevati ribiške čolne z motorji. Mnogo teh čolnov je sploh izginito in pripovedovali so, da so jih odpeljali v Sovjetsko zvezo. Po Kimovem mnenju je to bil del obširnejšega načrta, po katerem so oropali deželo vse njene važnejše opreme.

Kim je bil izprva srečen, ker je imel samo mal ribiški čoln na jadro. Toda kmalu so komunisti začeli jemati tudi druge ribiške ladje, za katere so proglasili, da so last »kapitalističnih« ribičev. Vsakega ribiča, ki je imel ladjico, večjo kot 5 ton, so proglasili za kapitalista.

Te ladje so izročili Novi ljudski ribiški zadrugi, ki so jo komunisti ustanovili v marcu 1946. Ribičem so izjavljali, da bo zadruga delovala v njihovo korist in so pozvali vse, da pristopijo k njej. Tisti, ki so pristopili, so morali zadrugi predati svoje ribiške ladje, če so jih imeli, in plačati pristopnino 10.000 wonov. Tajna policija je tistim, ki niso vstopili v zadrugo, skoraj popolnoma onemogočila ribolov, dodaja Kim.

Tako je zadruga dobila kontrolo nad vsemi ribiški ladjami in čolni. Kim poudarja, da ribiči niso bili več neodvisni, ampak so postali navadni delavci zadruge.

»Ukazovali so nam, kdaj in kje ter kako naj ribarimo. Komunistični gospodarji so vohunili za vsakim našim korakom. Ko smo se vrnili v pristan s čolni, polnimi nalovljenih rib, mi nismo smeli deliti našega plena, to niso bile naše ribe. Zadruga je prevzela vse ribe, mi smo dobivali od nje samo malo mezdo in nekaj skled riža. Komunistični gospodarji so dobro vedeli, koliko ra-

8. Naš romarski vlak se bo ustavil na vseh tistih postajah do Tržiča, kjer bodo prijavljeni romarji. Tu izrecno želimo, da se nam v Nabrežini pridružijo tudi naši zavedni Slovenci devinskega dekanata. V Tržiču se pridružijo lahko tudi Goričani. Vozni listek je za vse enak in velja iz Trsta v Padovo-Benetke in nazaj.

Primorski Slovenci! Z veseljem na veliko skupno božjo pot v Padovo - Benetke!

V imenu »Duhovske zveze« vabi in organizira skupno romanje odbor, v katerem smo duhovniki z Opčin, iz Doline, iz Rojana in od sv. Vincenca. (Skrb za goriške romarje ima gospod župnik v Jamljah).

»New York Times« nadaljuje: Dokler bodo Tito in njegovi pristaši trdili, da so boljši komunisti kakor Stalinovi pripadniki, bodo verjetno ohranili taborišča za prisilno delo in bodo jemali svojemu ljudstvu pravico do svobode govora, do svobode zborovanja in svobode združevanja. Nobena zahodna organizacija, ki opira svoja načela na svobodo, naj si bo socialna, gospodarska ali kakršna koli, ne more sodelovati s sorodnimi organizacijami v Jugoslaviji, dokler bodo tam vladale take razmere.

bimo za prehrano naše rodbine, dajali so nam pa samo tretjino tega zneska.

Vsako leto so dopovedovali ribičem, da se položaj izboljšuje — postajalo je pa vedno slabše. Kim izjavlja: »Kmalu smo spoznali, da pomeni beseda »boljša« vedno več žrtev in trše življenja«.

Danes, po sedmih mesecih svobode pod poveljstvom Združenih narodov, so ribiči Kimove vasice spet samostojni gospodarji. Imajo svoje lastne čolne in odločajo sami o tem, kdaj in kje bodo lovili ribe. Kim pripoveduje, da mu zdaj po plačilu vseh davkov in pristojbin ter male najemnine ostane 90% njegovega ribiškega plena. Poleg tega je zdaj spet na trgu v izobilici rib in vsi imajo korist od svobode ribičev.

»Nikdar več si ne želim pasti v vertice komunizma«, se zaklinja Kim. »Raje bom pobral svojo družino in svoj čoln in zapustil svoj rojstni kraj kot da bi znova stradal in trpel pod komunizmom. Tisočletja so moške v moji vasi v teh vodah svobodno ribarili. Komunisti so vse to na mah uničili in bodo to storili znova, če bodo imeli priliko«.

»Sladke obljube komunistov so bolj izdajalske kot tajfuna, dodaja Kim.

Na Sv. Višarje

Mladeniska Marijina kongregacija v Gorici vabi svoje člane kakor tudi druge dijake iz višjih razredov srednjih šol v Gorici in Trstu, da se udeležijo prihodnji ponedeljek, 28. t. m. romanja na Sv. Višarje. Odhod z vlakom ob 8.28 uri z goriškega kolodvora. Kdor se namerava ustaviti na Sv. Višarjah tri dni, naj prinese s seboj več hrane ter eno odejo.

Na svidenje torej pri Mariji Višarski, kjer se želimo tudi s tržaškimi dijaki srečati, se med seboj spoznati ter si marsikaj lepega povedati.

zemlji in nikjer drugod!

Zlasti pri delavcih se to javlja kot zavist, ljubosumnost, kot želja, zasesti mesto nekoga drugega... Delavec postane pravi večni nezadovoljnjec, vedno pripravljen, da stavi nove in nove zahteve, ki so v mnogih primerih neizpeljive.

Žal mi je, da sem vam morda ohromil krila, toda ne bi jih hotel zlomiti. Ker pa sem star podjetnik, je moja dolžnost, da vam, ki ste mladi, povem resnico. Nujno potrebno je, da poznate bojšče, na katero ste stopili.

Zdi se vam, da imate osebo trdno v rokah. Toda devet desetih mojstrov in delavcev je komunističnih in glasuje za komuniste...

Prvi delavec Robert L. ..., ki vam pomaga nabirati člane za vaš študijski krožek in v katerega preveč prostosrčno zaupate, ki je sicer vzoren delavec, je v resnici odličen in zelo delaven načelnik komunistične celice naše tovarne. Vaš študijski krožek ne samo, da ga čisto nič ne vzne-

GOSPODARSTVO

Naša koža, potenje in znoj

Potenje je naraven pojav in za naše življenje celo nujno potreben. Vsak zdrav človek se poti in to celo dan ter skozi celo leto, tudi počivajoč v popolnem miru. Tega potenja niti ne zaznavamo in ga imenujemo »suho potenje«.

Mnogi pa se potijo pretirano in to stalno. Vedno imajo vlažne in lepljive roke, vedno vroče in vlažne noge. Prevečkrat se potijo po celem telesu in od mnogih zaudarja neprijeten ali celo odvraten duh. Ni čudno, če taki ljudje tudi duševno trpijo, kar ima zle posledice za njih značaj in ravnanje: izogibajo se družbe in v njih se prečestokrat razvije čut manjvrednosti.

VAŽNOST KOŽE

Koža, ki pokriva človeško telo ni samo za to, da skriva in »drži skupaj« naše notranje dele telesa. Koža je čudovit organ, čudovit del telesa, važnejši od rok ali nog, brez teh je človek sicer siromak, a lahko ostane še dolgo pri življenju: če pa bi izgubil samo pol kože, mora v kratkem umreti, in sicer od notranjega zastrupljenja. Poglejmo najvažnejše naloge kože in kako jih izvršuje:

Naša koža nas ščiti pred različnimi bakterijami. To napravi na ta način, da obkroži celo telo s kemičnim pokrivalom kislin, ki odbivajo bakterije in s tem razkužujejo neposredno površino telesa.

Kot zelo važen motor deluje naša koža: iz sončne svetlobe izbere ultravijoličaste žarke in z njih pomočjo zgradi vitamin D, ki deluje proti rahitidi (rachitis) ali angleški bolezi.

Pa tudi hrano uživa naša koža. Prevečkrat morajo zdravniki hraniti težke bolnike s tem, da vbrizgavajo skozi kožo nujno potrebne snovi za prehrano. — Zdravilnega učinka zvepljenih, jodovih, radijevih in podobnih kopeli si ne moremo drugače razlagati, kot da pronikne skozi kožo potrebna snov, se vtopi v krvni obtok in tako pride do obolelih organov.

V koži je razporejen vse polno žilic s krvjo (samo malo se zbodi in kamor hoče!) in enako je razporejenih po celi površini kože vse polno živcev, s katerimi občutimo in tipljemo.

KOŽA IN POTENJE

Če bi raztegnili vso kožo odraslega človeka, bi pokrila površino poldruga m² ali 15.000 cm². Vsak cm² kože je sestavljen iz okoli 6 milijonov celic in vsebuje okoli 100 znojnic. Koža celega človeka vsebuje približno 2½ milijona znojnic, ki pa niso enakomerno razdeljene po celem telesu: na robu ustnice jih sploh ni, na hrbtu jih pride 57 na cm², na licih 75, na nogah 79, na prsih in trebuhu po 155, na čelu 172, na vratu 178. Mnogo več pa jih je na rokah in nogah: na hrbtu roke jih je po 203, na dlani 373, na zgornjem delu noge 126, na stopalu pa 366 znojnic na vsakem cm² kože.

Te znojnice so kratke cevke, ki večje skozi vrhni del kože zunanji zrak z znojnimi žlezicami, ki se nahajajo v spodnjem delu kože in ki so v stiku s krvnim obtoku. Znojnice izločajo znoj, človek se poti. Zdrav človek spoti dnevno po 3/4 litra znoja, četuti nič ne dela. Če pa človek teško dela, če izvršuje utrudljiv telesni šport ali če je posebno vroče, izloči dnevno 3 in tudi več litrov znoja.

KAJ JE ZNOJ?

Brez dvoma je že vsakdo od nas pokušal svoj znoj, ker mu je kakšna kapljica

prišla v usta: ugotovil je, da je znoj neprijetno slan. Mnogi znanstveniki pa so že večkrat analizirali — preizkušali sestavo znoja. Ugotovili so, da vsebuje znoj poleg kuhinjske soli — zato je slan — še vse polno drugih snovi, predvsem hlapne maščobne kisline, maščobe, seč, sledove beljakovin in še druge snovi. Te snovi so prišle v človeško telo s hrano, s prebavo hrane v krvni obtok, potem presnavljanja so postale zopet proste in telesu nepotrebne ter jih zato telo izloči deloma skozi kožo. — Enako opravilo vršijo v našem telesu ledvice (obisti) in zato je popolnoma opravičeno, če imenujemo našo kožo »druge ledvice«. — Potom znoja izloči telo tudi različne toksine (strupene snovi).

UREJEVANJE TOPLOTE

Naše telo je prava kemična tvornica: Noč in dan se v tisočih in tisočih telesnih delih vrši presnavljanje snovi, predvsem naše prehrane. Vsak delujoč stroj pa se ugreje, toplota se sprosti. Isto se izvrši v našem telesu. Sitega človeka pozimi ne zabehe toliko kot lačnega, ker se v sitem telesu vsled presnavljanja tvori več toplote. Ta toplota kroži s krvjo po celem telesu in pride tako tudi v kožo, ki je v stiku z zunanjim zrakom; ta pa je navadno hladnejša kot telesna toplota in zato pride do nekakega uravnovešenja.

Če pa človeški organizem tvori več toplote kot navadno (vsled preobilne hrane, težkega dela in športa, itd.) ali če redno izravnavanje toplote ni mogoče vsled tople obleke, toplih pokrival ali ker je zunanji zrak pretopel, potem si telo pomaga z znojenjem, to je z izločanjem tople vode, v kateri so raztopljene zgoraj navedene snovi, torej z izločanjem znoja.

V SLUČAJU BOLEZNI?

Dve sta možnosti: da se premalo potimo ali pa preveč.

V boleznih se premalo potimo, če so bolezenske kali kaj poškodovale možgansko središče, ki ureja razvoj toplote: toplota se v telesu dviga in telo kaže vročico (mrzlica). S posebnimi zdravili hočemo vplivati na dotična možganska središča in hočemo izzvati znojenje: v to svrhu služijo aspirin, piramidon, antifebrin in podobna zdravila. Če zavijemo »pilokarpina«, se bomo začeli hudo potiti tudi v popolnoma normalnem, to je zdravem stanju.

Če pa se preveč potimo po celem telesu, posebno pa na rokah in nogah, če od telesa zaudarja odvraten duh, potem je najcenejše in najzanesljivejše sredstvo: čim manj pijate, večkratno umivanje, dnevno kopanje, dnevno menjanje perila, lahka, zračna obleka, če le mogoče bosonoga hoja ali v lahkih zračnih čevljih. Začasno odpomorejo različni pudri ali praški. Če pa je potenje prehudo, potem se pač moramo obrniti na zdravnika. Na vsak način smemo le na zdravnika nasvet uporabljati protiznojna sredstva, kot so atropin in druga.

(Prirejeno po »Weltwoche«).

Nad milijon q rib

uvozi Italija letno. Od teh je približno ena šestina svežih, ena šestina konzerviranih v skatljah, dve tretjini pa osoljenih ali osušenih.

Pri tem uvozu ima glavni delež Danska, ki je poslala lansko leto v Italijo 330.000 q rib, večinoma polenovke. Sledita Švedska in Islandska, vsaka z okoli 160.000 q, Kanada s 100.000 q, nato ostale države.

Polenovka je v Italiji priljubljena predvsem med kmečkim ljudstvom, ostali stanovci je ne marajo mnogo.

PIERRE L'ERMITE:

Nespametni svet

Roman iz druge svetovne vojne

Videl sem, kako so to lepo tvornico za znanstvena raziskovanja zasedli delavci, katere sem imel za dobre in zveste, ki pa so se v nekaj urah spremenili v zoprne tirane.

Videl sem, kako so delomrzneži kvarili sijajne stroje, ki so njihov kruh.

Doma imam še mnogo napisov sovraštva in smrti, katere so lepili po zidovih. In rekel sem svojim inženirjem: »Poglejte jih in spominjajte se jih. Glejte, kaj nastane iz ljudstva, kadar misli, da je gospodar.«

Ta resnica sicer ni šele od danes. Ali niso naši predniki, ki so bili vendar kristjani, vedno ponavljali:

Laskaj se drhali,
pa te bo tepla;
pretepaj drhal,
pa se ti bo laskala.

To je žalostno, toda to je in ostane resnica.

Ustanovili ste študijske krožke. To je prav.

To je dejanje... napor! Ne mislite pa, da se vam bo posrečilo ustaviti dokončno miselnost, kajti govoriti ljudstvu je isto kot orati morje. Najprej bodo ploskali vam, potem pa komu drugemu, ki bo povedal nekaj čisto nasprotnega. Ljudska fronta je oznanjevala razredni boj in povzročila stisko, v kateri ginemo vsi: delavci in gospodarji. Vsak malec razseden delavec to priznava sam zase. Če bi pa jutri glasovali, bi bil volilni izid pri nas stoodstotno komunističen.

Sicer pa, ali veste, kaj je v resnici komunizem, s katerim simpatizira veliko mladih katoličanov in celo duhovnikov, med njimi tudi naš župnik? To je povratek k materializmu v najbolj grobi obliki: proč z Bogom in z gospodarji! To pomeni popolno, takojšnje uživanje... To je non serviam iz začetka tisočletij... Nebesa na

napravi, je vedno dobro, pa naj bo še tako minljivo.

Umivajmo se vsak dan.

Delajmo dobro vsak dan. Toda delajmo to kot izkušeni možje.

Ponavljam vam: ne opirajte se samo na ljudstvo. Ne smemo graditi na pesek. Ljudstvo pa je gibko kot pesek.

»Gospod ravnatelj, ali obstoji tedaj kak odpomoček tem razmeram ali pa se moramo dokončno odpovedati grajenju?«

»Upanja nikakor nočem jemati. Pravim vam samo, da je v demagoških razmerah dobro, ki nima trdne osnove, nujno minljivo. Ne trdim, da igra ni vredna truda: a veliko le ni vredna. Kar zadeva odpomoeke, jih vidim samo v povratku k tradicijam pred veliko revolucijo... k tradicijam, ki so napravile Francijo veliko... Francijo, ki ni bila odrezana od tleh virov vsega duhovnega življenja, ki so: narava, družina in vera... Dandanes je pa vse na glavo postavljeno in z nogami hodimo po možganih.

Z GORIŠKEGA

Nova maša č. g. Miklavca v Beli peči

Belopeška dolina je eden izmed najlepših kotičkov naše zemlje, kjer vitka Ponca in mogočni Mangart odsevata na modro-zeleni gladini belopeških jezer. Tukaj je v nedeljo 13. t. m. daroval svojo prvo sv. daritev č. g. Albert Miklavc. Rojen je bil v Tomaju, kjer ima še mater in dva brata. Študiral je v Kopru, Gorici, Trevisu in Trstu, kjer je bil 6. t. m. z drugima dvema bogoslovčema posvečen v duhovnika.

V težkih povojnih časih so ga dobre č. šolske sestre sprejele v svojo gostoljubno hišo, ki mu je postala drugi dom. Odslej je zahajal celih sedem let v našo faro, kosil naše seno, sekal les po naših gozdovih in reševal živino po nepristopnem skalovju: postal je domačin med domačini, faran med farani. Zato se je za njegovo najlepši dan zgrnila okrog njega vsa fara: Nemci, Slovenci in Italijani. Č. šolske sestre, ki so mu bile teh sedem let v pomoč in oporo, so mu pripravile novomašno slavo, farani so z navdušenjem lepo okrasili vas in cerkev, pevec, pri katerih je večkrat sodeloval s svojim gromkim glasom — domači in primorski rojaki, ki tukaj drvijo — so se pod vodstvom g. Franca Podobnika naučili in dovršeno izvedli Mavovo mašo: sv. Vincencija Pavelskega.

Po ganljivem odhodnem pozdravu na pragu domače hiše se je zvrstila dolga procesija do župne cerkve, kjer je bil prisrčen sprejem in nato peta sv. maša. Pri oltarju je novomašnika spremljal domači gospod župnik in več slovenskih duhovnikov. Cerkev je bila nabito polna. V treh jezikih — po nemško, slovensko in italijansko — je pridigal žabniški župnik č. g. Jožef Simiz. Od svojcev se je mogla udeležiti nove maše le sestra z možem. Pri novomašnem slavu je bil tudi trbiški g. dekan msgr. Jožef Fontana.

Gospodu Bogu in č. šolskim sestram se zahvaljujemo za novomašnika, njega pa prosimo naj se nas spominja pri najsvetejši daritvi. Naj mu Gospod po priprošnji Višarske Matere božje, nakloni dolgo in uspehov polno duhovniško življenje!

Hvaležen faran

Srebrnomašniški jubileji

Pred 25 leti so bili na dan sv. Mohorja in Fortunata posvečeni v duhovnike od tedanjega goriškega nadškofa dr. Franciška Sedeja poleg drugih štirje slovenski bogoslovci. Ti gospodje, ki praznujejo letos svojo srebrno mašo so g. Gulič, ki deluje nekeje v Istri; g. Anton Zagar, ki se je preselil v Argentino; g. Mirko Zorn, ki pase italijanske ovce v Givigliani pri Rigolatu v Karniji in g. Albin Martinčič, naš znani zvonoslovec, ki upravlja malo vasico Jazbine in ki je obenem katehet v Gorici. Vsem tem č. gospodom želimo njihovi prijatelji in sobratje ob njihovem srebrnomašniškem jubileju obilo božjega blagoslova ter jim kličemo: Ad multos annos, sanos et canos!

Slovenska dijaška kolonija v Žabnicah

31. t. m. se zaključilo letovanje dečkov slovenske dijaške kolonije iz Gorice v Žabnicah. Vrnelo se v Gorico 30. t. m. zvečer z vlakom. V koloniji je za fante zelo dobro preskrbeljeno in opaziti je, da so vsi vsestransko zadovoljni. Fantki bodo prebili v Žabnicah tri tedne.

Dekliški oddelek bo imel svoj potek isto v Žabnicah od 31. t. m. dalje in sicer tri tedne. Prispevek za vsako posamezno je 8000 lir, v katerem so zapodeni vsi stroški. Dekleta se odpeljejo iz Gorice z li-

torino ob 8.20 in naj se zberejo na postaji do 8h. Komur je prikladnejši dostop na ta vlak s kake druge postaje, naj se enostavno pridruži na postaji, ki mu je bližja. Za še nejavljene, ni potrebna nikakva predhodna prijava. Torej, če se katera želi pridružiti, naj se enostavno posluži dane prilike. Poleg osebne prtljage, naj prinese vsaka tudi par ruh in plahto.

Dol - Jamlje

Na Krasu imamo neznosno vročino. Ta izredna vročina je tudi zahtevala svojo žrtev. Ko se je 72 letna Justina Peric, mati doljanskega cerkovnika, v taki vročini vračala iz Tržica, kamor naši ljudje prodajajo svoje pridelke, je od sonca premagana obnemogla v kotlini nad doberdobiškim jezerom, kjer so jo naslednjega jutra našli mrtvo. Ob tej tragični smrti pripočamo dobro ženo božjemu Usmiljenju, saj je v življenju zares mnogo storila za božjo čast. — Mnogokrat smo tudi po časopisih godrnjali zaradi električne napeljave po naših vaseh in se bolj ali manj jezili na vse strani. Sedaj pa z veseljem upanjem javljamo, da so začetna dela v Jamljah že v teku, dočim je na Poljanah napeljava končana. Ker je v načrtih predvidena napeljava tudi za Dol, zato s tem večjo gotovostjo Doljani računajo, da bo občinska uprava tudi njim z zares hvalevredno vztrajnostjo pripravila luč, kot se je pokazala do sedaj. — Zopet nas je iznenadila žalostna vest iz Meduna pri Vidmu, da je tamkaj nenadoma umrl naš rojak — od Devetakov, mnogospoštovan Jožef Pahor v starosti 47 let. Verjetno je tudi njega zadela kap zaradi vročine, ko je delal na svojem vrtu. Po dolgih letih orožniške službe, je pred meseci vstopil v pokoj, katerega je tako želel preživeti v domačem kraju, a mu ni bilo dano.

Nova maša na Sv. Višarjah

Čudovita so božja pota. G. Lovrenc Petričič, doma iz Gorenjega Barnasa v Benetiji, je bil 13. julija 1952 na Krki na Koroškem skupaj z dvema koroškima bogoslovčema posvečen za duhovnika krške škofije.

G. novomašnik je študiral v videmskem semenišču, kjer je bil med najodličnejšimi dijaki in bogoslovci. V zadnjem letu, na pragu duhovništva, se je moral zateči v Celovec, kjer ga je krški škof z vso ljubeznijo sprejel.

Tudi med koroškimi bogoslovci se je priljubil po svojem blagem značaju, zato so prišli na njegovo novo mašo na Sv. Višarje dne 17. julija, oba letošnja celovska novomašnika, Slovenec g. Kristof in Nmec g. Jaich, ki sta pri sv. daritvi stregla kot diakon in subdiakon, ter še vrsta bogoslovcev in duhovnikov krške škofije.

Prevzvišeni krški škof pa je poslal svojega zastopnika žihpolskega dekana Koširja, ki je pred novo mašo spregovoril pomembne besede. Izrazil je radost krške škofije, zlasti koroških duhovnikov, da so dobili novega mašnika iz južnih krajev, odkoder so nekoč na Koroško prihajali prvi misijonarji.

Slavnostni govor pri novi maši je imel v treh jezikih pred. g. Jožef Simic, župnik žabniški. S svojo navzočnostjo so novomašnika počastili dekan trbiški msgr. Fontana, 80 letni čedajski kanonik msgr. Ivan Petričič, ki je doma, iz iste vasi kot novomašnik. Poleg novomašnikovega očeta in brata, so bili navzoči skoraj vsi slovenski duhovniki videmske nadškofije.

Med sv. mašo pri oltarju višarske Marije je lepo prepeval pevski zbor številnih letoviščarjev. Lepo je bilo, da so pri novi maši tvorili častno stražo prvi slovenski

škavti iz Trsta, k isedaj taborijo na Višarjah.

Na Višarjah že dolgo ni bilo tako lepe slovesnosti. Zbranih je bilo nad 50 slovenskih, nemških in furlanskih duhovnikov in bogoslovcev ter polna cerkev romarjev iz vseh krajev.

Na sočestah, ki so slovenski duhovniki priredili novomašniku, je vladalo pravo binkoštno razpoloženje: nagovori in napitnice so se vrstili v slovenskem, italijanskem, nemškem in furlanskem jeziku. Lepo je poudaril zastopnik krškega škofa, da se morajo duhovniki v narodno mešanih krajih naučiti govorice vseh svojih vernikov, če hočejo uspešno vršiti apostolat.

Tudi v rojstni vasi, v Gorenjem Brnasu, kjer je v nedeljo 20. julija daroval svojo prvo slovesno mašo, so domačini napravili novomašniku triumfalni sprejem.

Novomašniku čestitamo in mu voščimo obilo božjega blagoslova za apostolat med koroškimi brati. »Posta nubil phoebus!«

STRŽAŠKEGA

Matura na slov. srednjih šolah v Trstu

V poletnem roku so napravili maturo: 1. na realni gimnaziji: Dolhar Rafael, Fornazarič Elij, Perosi Livij, Pischianz Rudolf, Frandoli Franka, Novak Marija, Pregarc Silva, Rudolf Neva, Velikonja Franka, Zafred Miranda.

2. na učiteljski: Baša Jože, Kerševan Zarko, Perčič Jože, Delkin Marija, Vehovec Rozalija, Žerjal Stanislava, Gasperi Silva.

3. na trgovski akademiji: Kermac Sergij, Meden Lucijana, Milič Marta, Sossi Alojzija.

Čestitamo!

Končni uspehi na Državni nižji trgovski strokovni šoli v Trstu

I. A RAZRED

Azzolin Franka, Bogatez Valerija, Cherbava Marija, Costina Ada, Parovel Marija, Poekar Fabiani Ana Marija, Strani Irma, Stella Nivea, Tomasi Loredana, Umek Mirela, Bogatez Rihard, Drosina Roman, Kobal Edgard, Košuta Aleksander, Klemš Ernest Marij, Lavrenčič Klavdij, Lukač Darij, Pertot Sergij, Prasel Avrelij, Rupel Alojz, Santin Darij, Žerjal Ervin.

I. B RAZRED

Bersan Cvetka, Brandolin Ana Maria, Caeh Giacchi Dinka, Giacchi Čač Marčela, De Lucia Barbara, Čotar Dijana, Demark Helena, Filipp Alda, Franco Alda Marija, Furlan Elda Ana Leopoldina, Furlan Franka, Jablanšek Bruna, Kavčič Vida, Kristan Cristiani Marija Jospina, Majcen Ana Marija, Mesleij Franka, Modere Jurka Elza, Mondaro Marčela, Nabergoi Jolanda, Orel Silvija, Pertot Mariza, Saksida Andrejina, Sancin Livija, Sirca Jospina, Turco Sergija, Ukmar Mariza Klavdija, Valenčič Cesar Ljra, Ana Livija.

II. A RAZRED

Bembi Nazarij, Češarek Alfred, Čič Marija, Družina Bruno, Filipčič Edvard, Amor-Ljubici Lilijana, Luin Loredana, Monaro Lucijan, Možina Gracijela, Piščane Pavla, Zorz Bruno.

II. B RAZRED

Benčina Dorina, Drassich Marija, Grdovič Lucija, Gruđen Ana, Gustincich Lavra, Jež Bruna, Jerini Ivanka, Coretti Mercedes, Majcen Lavra, Norio Danica, Ota Miranda, Ota Nevija, Pertot Lavra, Pruni Mirela, Sossich Lucijana, Skerl Silvana.

Uspeh matur na slov. srednjih šolah v Gorici

Licejsko maturo sta srečno prestali BRUMAT Marija in GRAVNAR Cvetana. En kandidat je bil zavrnjen, petim kandidatom pa je izpitna komisija prisodila popravne izpite v jesenskem roku.

Učiteljsko maturo so izdelali: PAHOR Milica, PAVLETIČ Ema, VIŽINTIN Almir in ZAVADLAV Darko. Štirje kandidati so bili zavrnjeni, 11 kandidatov pa je dobilo popravne izpite.

Počitn. kolonija v Alojzijevišču

Due 21. t. m. je v Alojzijevišču začela počitniška kolonija za otroke slovenskih ljudskih šol v Gorici. V kolonijo morejo biti sprejeti otroci od 6. do 12. leta. Šolski patronat je pripravil prostora za 50 otrok. Število se ni polno. Starši, poslušite se prilike!

NIŽJI TEČAJNI IZPIT - POLETNI ROK 1951-52

Dijaki III. razreda so polagali nižji tečajni izpit in so izdelali naslednji:

Bizjak Julij, Pahor Drago, Crisma Marija, Čok Miranda, Emili Marija, Giovanni Renata, Kravanja Bruna, Malic Silvana, Margon Brigida, Marsich Gizela.

P. Leopold Mandić

30. VII. 1942 — 30. VII. 1952

30. julija 1942 je umrl v Padovi p. Leopold Mandić, kapucin, rojen v Hercegovini v Dalmaciji.

Kolikokrat se je že bila sestra smrt vtihotapila v starodavni samostan oo. kapucinov. Tajinstveno se je bila približala suhemu obrazu katerega izmed bratov, ali pa prišla za trudno roko starega redovnika, ki se je bojeval po Gospodovih potih z dolgo, sivo brado. Vsakemu je izročila svoj neizogibni ukaz za odhod ter v globoki tišini odpeljala na pokopališče svojega žrtev.

Drugače pa je bilo s p. Leopoldom. Zanj, ki je preživel čez 40 let kakor zakopan

v samostanu in spovednici ter si želel izginiti brez sledu, smrt ni bila konec, zadelo ga je kot mogočna trobenta, ki je sklicala okrog njegovih telesnih ostankov kar celo morje pobožnega ljudstva. To ljudstvo je z globoko tišino pričalo svojo ljubezen in naklonjenost do umrlega starčka.

Ne motimo se, če trdimo: ob smrti p. Leopolda se je dogodilo kar se je že ob smrti sv. Antona Padovanskega: vse ljudstvo se je zbralo, da počasti človeka, ki je znal v življenju Boga častiti in je v svoji spovednici nešteto duš spreobrnil na pot ljubezni božje.

30. julij 1952: Deseta obletnica smrti p. Leopolda.

Deset let ni veliko, toda za večino, ki so se s sveta ločili, je več kot dovolj, da se je njihov spomin izbrisal iz živimi. Drugače pa je s svetniki, ki se po telesni smrti rodijo za slavo.

Za tako slavo se je rodil p. Leopold.

Iz dneva v dan narašča število ljudi, ki se zbirajo v njegovi celici, ki je bila obenem njegova spovednica. Vsak zna z največjo hvaležnostjo pripovedovati o kaki milosti, ki jo je prejel na priprošnjo božjega služabnika.

Kdor poroma v Padovo, gre najprej do sv. Antona. Pred povratkom naj ne opusti prilike, da ne bi obiskal še p. Leopolda, ki je znal tako lepo utelesiti krščansko in frančiškansko svetost.

P.A.F.

Darovi za sklad L. Kemperla

N.N. iz Gorice 5.000.— lir.
Bog povrni!

ZA DOBRODELNO DRUŠTVO V GORICI

Namesto cvetja na grob Poldeta Doljak, daruje Toroš Ljubo iz Krmina 1000.— lir.
N.N. iz Gorice 5.000.— lir.
Bog povrni!

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Družina Pavlin 1000; Pevsko glasbeno društvo v Gorici v spomin na Poldeta Doljaka 2000; dr. Franko 1000.— lir.
Bog povrni!

Za SLOVENSKO ALOJZJEVIŠČE

Dobrotnica iz Škedenja 1000; družina N.N. iz Gorice 1000.— lir.
Bog povrni!

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

Vsakovrstno pohištvo:

Tovarna pohištva

Tel. 32

SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE
ITD. - PO NAROČILU IZVRŠI
VSAKO DELO. - POROŠTVO ZA
DOBER NAKUP. - TOVARNIŠKE
CENE. - DELO SOLIDNO. - DO-
MAČA TVRDKA.

PRINČIČ

KRMIN

Cormons prov. Gorizia

POZOR!

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.

TVRDKA CITRUS

IMPORT-EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček

TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67

pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.

PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE!

Naj Bog da zopet naši veliki in nesrečni domovini vzor, voljo, srce, ki se vežejo nad vsemi stvarmi in kljub vsem bednim človeškim strastem!..»

Vse to je ravnatelj govoril, ne da bi se razburil. Njegov obraz je bil ves čas običajno hled. Govoril je počasi, z zaprtimi očmi, kot da v sebi bere stvari, katere potem meni izraža.

Poslušal sem ga.

V nekih primerih človek ne ugovarja, ker je polje preobširno ali pa so pogledi preveč nasprotni.

Ko me je spremljal do vrat svoje velike pisarne, mi je navedel znamenit izrek: »Nasveti starcev so kot ti blede zimski sončni žarki, ki svetijo, a ne grejejo...« Dostavil je še: »Upam pa, da vam nisem vzel poguma s tem da sem vam to razložila.«

Ko sem bil spet zunaj v parku, sem šel z roko preko čela in rekel Bogu: »Kje je resnica?«

Tedaj sem se spomnil Kristusove besede:

»Množice se mi smilijo.«
Ubogo ljudstvo! Toda če je ljudstvo res takšno, kot mi ga je opisal ravnatelj, se je treba še bolj pavzeti zanje, kljub temu in vse dni, ker je ogroženo in šibko vsak dan...

XXI.

Zvedel sem, da je bilo v ženskem oddelku bučno veselje, ko so slišale o dogodku žosistov z avtomobilom in da me je glavni ravnatelj poklical v svojo pisarno, da bi me okregal.

Gospodično Chantal je z nekaterimi drugimi pogumno zagovarjala neizkušenost in dobro sree mladih delavcev. Razgovor je bil vroč, kot se zdi.

Leona je za zavesami oprezovala, kdaj bom prišel od ravnatelja.

Menda sem bil bled in kot »polit kužek.« Toda to ni vse.

Še tisti večer sem našel v svojem pisemskem nabiralniku karikaturu — zares do-

bro narisano — ki me je predstavljala kot Don Kihota na konju, kako s sulico v roki napadam mline na veter, pokrite s frigijskimi čepicami; vse to vpricho veselega župnika in neke stare device, ki pobožno sklepata roke.

Pri pogledu na to nesramnost me je pri sreču malo zbudilo.

Ne bi pa hotel, da bi se ravnateljevo mnenje tako hitro potrdilo kot pravo.

Morda je to kljub vsemu le malenkosten dogodek, kateremu sem v svoji občutljivosti pripisal preveč resnosti.

Obrnimo torej to stran!

XXII.

Danes zjutraj sem se zahvalil gospodični Chantal, ker se je zavzela za moje žosiste proti nenadni ogorčenosti ljudi v pisarnah in delavnicah. Prosil sem jo, da sporoči mojo zahvalo vsem, ki so jo pri tem podpirale.

»Kako ste pa zvedeli?« je vprašala.

»Ker pač vem vse.«

»Oh, ali res vse?«

Gospodična je rekla to z naglasom, da sem postal pozoren. Ali je morda tudi ona prejela karikaturu?

Ubogo dekle je zadnje čase žalostno, da je niti delo ne more raztresti. Zanima se zelo za vse, kar delam. Ne more pa odvrniti svojih misli od izgube, ki grozi njeni hiši. Nekega dne sem pohvalil njeno novo preprosto, a zelo lepo obleko; odgovorila je: »Saj ne stane veliko, ker sem jo sama naredila. Bojim se samo, da je ne bom dolgo nosila.«

Obiskal sem njenega očeta, ki je klasičen primer francoskega mornariškega oficirja. Odločen obraz, odkrite oči... a zelo otožen izraz; ljubil je namreč svojo domovino ter je videl, kako se dan za dnem bliža polom, kamor jo vodijo politiki.

Dolgo sem govoril z njim. On misli prav tako kot jaz.

»Veliko stvari je,« mi je rekel, »zaradi

katerih je nesreča neizogibna; najprej uradno brezboštvo dežele, ki že več kot sto let povsod poraja razbrzdano potrebo po uživanju. Ako so nebesa odpravljena, ostane pač samo zemlja.«

S težavo se je vztrajal v svojem naslanjaču in nadaljeval: »Kakšna žalitev za Boga, da se uradno nikoli ne izreče njegovo ime! Nobenden naših predsednikov se ga ni upal imenovati v svojih govorih. Francija sama, dežela, katero je Bog obsul s svojimi dobrotami, vztraja v tem sramotnem odpadništvu.«

In rodovi otrok, vzgojeni zunaj cerkve in vsake verske in celo domoljubne misli! Kakšna setev za bodočnost! Naša dežela je prazna vzorov in ljubezni; zna samo še uživati in sovražiti.

Ne pozabimo tudi, da so čudeži, ki jih sam Bog ne more narediti. Ne more napraviti, da bi krog postal četverkoten ali da bi bilo dvakrat dve pet.

(Nadaljevanje)